

Research Article

Guidelines for Mobilizing Educational Resources to Assist Students at Paknampranwittaya School Prachuapkhirikhan

Oumaporn Kraikruan*

Educational Administration, Master's Student

Educational Administration, Faculty of Educational & Development Sciences, Kasetsart University

Sumit Suwan

K.D. (Development Studies), Professor, Wg. Cdr.

Educational Administration, Faculty of Educational & Development Sciences, Kasetsart University

Corresponding author: krueuy2535@gmail.com

Received: January 31, 2025/ Revised: April 1, 2025/ Accepted: April 4, 2025

Abstract

PaknampranWittaya School, under the Office of the Secondary Education Service Area, PrachuapKhiriKhan, is a small secondary school. Which is form the home visit of the class instructor of secondary school grades 1-6, it was found that most households are poor, causing students to lack educational opportunities, especially high school students who receive only a small amount of government support, which is not enough for their education. As a result, students have to drop-out to find themselves and support their families. This research purpose is to study 1) the needs of the parents of students at Paknampranwittaya School, PrachuapKhiriKhan, and 2) Guidelines for mobilizing educational resources to help students at Paknampranwittaya School. The sample group used in the research was 156 parents at Paknampranwittaya School or 96.30 percent. The interviewees included parents, administrators, teachers, school committee members, and 12 alumni. The research instruments were questionnaires and interview forms. Data were analyzed by frequency, percentage, average, standard deviation, and content analysis. The research results found that 1) the needs of the parents of students at Paknampranwittaya School, PrachuapKhiriKhan, overall and in each aspect, were high. Regarding non-monetary needs, they wanted safety in the school, clean and sufficient restrooms, and access to higher education. In terms of monetary needs, they wanted financial with student loan funds, learning equipment, and tuition fees. 2) Guidelines for mobilizing Educational resources include: 1) organizing a meeting of stakeholders to plan and prepare; 2) appointing orders, working groups, and assigning operations according to responsibilities; 3) coordinating with external agencies to participate in mobilizing educational resources; 4) raising funds from alumni; 5) announcing recognition of supporters; 6) reporting the results of mobilizing educational resources. There should be a study of the needs of parents of students in every small school under the jurisdiction of the Prachuap Khiri Khan Secondary Education Area Office or other jurisdictions, and there should be a study of the process of driving the mobilization of educational resources of educational institutions according to the guidelines that have been studied, including a study of the problems and obstacles in mobilizing resources.

Keywords: Mobilizing Educational Resources, Paknampranwittaya School

บทความวิจัย

แนวทางการระดมทรัพยากรทางการศึกษาเพื่อช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนปากน้ำปราณวิทยา จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

อุมาภรณ์ ไคร่ครวญ*

ศษ.ม.(การบริหารการศึกษา), นักศึกษาปริญญาโท

สาขาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์และพัฒนศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน

สุมิตร สุวรรณ

ค.ด.(พัฒนศึกษา), ศาสตราจารย์ นาวาอากาศโท

สาขาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์และพัฒนศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน

*Corresponding author: krueuy2535@gmail.com

วันรับบทความ: 31 มกราคม 2567/ วันแก้ไขบทความ: 1 เมษายน 2568/ วันตอบรับบทความ: 4 เมษายน 2568

บทคัดย่อ

โรงเรียนปากน้ำปราณวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เป็นโรงเรียนมัธยมขนาดเล็ก ซึ่งการเยี่ยมบ้านของครูประจำชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-6 พบว่า สถานะครัวเรือนส่วนใหญ่อยู่ในระดับยากจน ทำให้นักเรียนขาดโอกาสทางการศึกษา โดยเฉพาะนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ที่ได้รับเงินสนับสนุนจากภาครัฐเพียงเล็กน้อย ไม่เพียงพอต่อการศึกษาล่าเรียน ส่งผลให้นักเรียนต้องหยุดเรียนเพื่อหาตนเองและเลี้ยงครอบครัว การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) ความต้องการของผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนปากน้ำปราณวิทยา จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ และ 2) แนวทางการระดมทรัพยากรทางการศึกษาเพื่อช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนปากน้ำปราณวิทยา กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนปากน้ำปราณวิทยา จำนวน 156 คน คิดเป็นร้อยละ 96.30 และผู้ให้ข้อมูลในการสัมภาษณ์ ได้แก่ ผู้ปกครอง ผู้บริหาร ครู คณะกรรมการสถานศึกษา และศิษย์เก่า จำนวน 12 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามความต้องการและแบบสัมภาษณ์ วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์เนื้อหา ผลการวิจัย พบว่า 1) ความต้องการของผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนปากน้ำปราณวิทยา จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก โดยด้านที่ไม่ใช่เงิน ต้องการความปลอดภัยภายในสถานศึกษา ห้องน้ำสะอาดและเพียงพอต่อการใช้งาน และการเข้าศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น ด้านที่เป็นตัวเงิน ต้องการให้ช่วยเหลือเงินทุนกู้ยืมเพื่อการศึกษา ค่าอุปกรณ์การเรียน และเงินค่าเล่าเรียน 2) แนวทางการระดมทรัพยากรทางการศึกษา ได้แก่ 2.1) จัดประชุมผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเพื่อวางแผนและเตรียมการ 2.2) แต่งตั้งคำสั่งคณะกรรมการดำเนินงานตามหน้าที่ที่รับผิดชอบ 2.3) ประสานหน่วยงานภายนอกให้เข้ามามีส่วนร่วมในการระดมทรัพยากรทางการศึกษา 2.4) ระดมทุนจากศิษย์เก่า 2.5) ประกาศยกย่องผู้สนับสนุน 2.6) รายงานผลการระดมทรัพยากรทางการศึกษา ควรมีการศึกษาความต้องการของผู้ปกครองนักเรียนของโรงเรียนขนาดเล็กทุกแห่งในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาประจวบคีรีขันธ์หรือสังกัดอื่น ๆ และควรมีการศึกษากระบวนการขับเคลื่อนการระดมทรัพยากรทางการศึกษาของสถานศึกษาตามแนวทาง รวมทั้งศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการระดมทรัพยากร

คำสำคัญ: การระดมทรัพยากรทางการศึกษา โรงเรียนปากน้ำปราณวิทยา

บทนำ

การศึกษาเป็นสิทธิขั้นพื้นฐานของคนไทยทุกคนที่รัฐต้องจัดให้เพื่อพัฒนาคนไทยทุกช่วงวัยให้มีความเจริญงอกงามทุกด้าน เป็นต้นทุนทางปัญญาที่สำคัญในการพัฒนาทักษะ คุณลักษณะและสมรรถนะในการประกอบสัมมาชีพและการดำรงชีวิตร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างเป็นสุข (Office of the Secretary of the National Education Council, 2017) ซึ่งรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 ได้บัญญัติสาระสำคัญในหมวด 5 หน้าที่ของรัฐด้านการศึกษา โดยมาตรา 54 รัฐต้องดำเนินการให้เด็กทุกคนได้รับการศึกษาเป็นเวลา 12 ปี ตั้งแต่ก่อนวัยเรียนจนจบการศึกษาภาคบังคับอย่างมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย การศึกษาทั้งปวงต้องมุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนดี มีวินัย ภูมิใจในชาติ สามารถเชี่ยวชาญได้ตามความถนัดของตนและมีความรับผิดชอบต่อครอบครัว ชุมชน สังคมและประเทศชาติ ในขณะเดียวกันพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 ได้บัญญัติเกี่ยวกับทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษาไว้ในมาตรา 60 ว่าให้รัฐจัดสรรงบประมาณแผ่นดินให้กับการศึกษาในฐานะที่มีความสำคัญสูงสุดต่อการพัฒนาความยั่งยืนของประเทศโดยจัดสรรเป็นเงินอุดหนุนทั่วไปเป็นค่าใช้จ่ายรายบุคคลให้เหมาะสมแก่ผู้เรียน การศึกษาภาคบังคับและการศึกษาขั้นพื้นฐานที่จัดโดยรัฐและเอกชนให้เท่าเทียมกัน จัดสรรทุนการศึกษาในรูปแบบของกองทุนกู้ยืมให้แก่ผู้เรียนที่มาจากครอบครัวที่มีรายได้น้อยตามความเหมาะสมและความจำเป็น จัดสรรงบประมาณและทรัพยากรทางการศึกษาอื่นเป็นพิเศษให้เหมาะสมและสอดคล้องกับความจำเป็นในการจัดการศึกษาสำหรับผู้เรียนที่มีความต้องการเป็นพิเศษแต่ละกลุ่มโดยคำนึงถึงความเสมอภาคในโอกาสทางการศึกษาและความเป็นธรรม จัดสรรงบประมาณเป็นค่าใช้จ่ายดำเนินการและงบลงทุนให้สถานศึกษาของรัฐตามนโยบาย แผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติและภารกิจของสถานศึกษา โดยให้มีอิสระในการบริหารงบประมาณและทรัพยากรทางการศึกษาทั้งนี้ ให้คำนึงถึงคุณภาพและความเสมอภาคในโอกาสทางการศึกษา Office of the National Education Commission (2003)

ต่อมาในปี พ.ศ.2561 รัฐบาลได้กำหนดให้มีพระราชบัญญัติกองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างความเสมอภาคทางการศึกษา ให้ความช่วยเหลือ ส่งเสริม พัฒนา และสนับสนุนเงินและค่าใช้จ่ายให้แก่เด็กและเยาวชนซึ่งขาดแคลนทุนทรัพย์และด้อยโอกาส และผู้ด้อยโอกาสจนสำเร็จการศึกษาขั้นพื้นฐาน (Fund for Educational Equality, 2018) การจัดตั้งกองทุนนี้เพื่อใช้ในการช่วยเหลือผู้ขาดแคลนทุนทรัพย์ ลดความเหลื่อมล้ำในการศึกษา เสริมสร้างและพัฒนาคุณภาพและประสิทธิภาพครู โดยให้รัฐจัดสรรงบประมาณให้แก่กองทุนหรือใช้มาตรการหรือกลไกทางภาษี รวมทั้งการให้ผู้บริจาคทรัพย์สินเข้ากองทุนได้รับประโยชน์ในการลดหย่อนภาษีด้วย Office of the Senate Secretariat. 2017. ซึ่งการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพจะต้องอาศัยการร่วมแรงร่วมใจจากทุกฝ่ายในสังคม เพื่อให้เกิดการระดมทรัพยากร เพราะการศึกษาไม่ใช่เพียงการใช้ชีวิตในช่วงระยะเวลาหนึ่งในโรงเรียนเท่านั้น แต่เป็นเหมือนปัจจัยในการดำรงชีวิตที่ทุกคนต้องแสวงหาและเพิ่มพูนอยู่ตลอดเวลา (Chomhong, 2020 Cited in Yotpaiboon, 2003)

การระดมทรัพยากรหรือการระดมทุนเป็นหน้าที่ของทุกภาคส่วนในสังคม ไม่ว่าจะเป็นภาครัฐหรือเอกชน โดยสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้กำหนดแนวทางในการปฏิบัติการระดมทุนของสถานศึกษาขึ้น เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ในการพัฒนาและบริหารงานของสถานศึกษา แต่การระดมทุนจะสำเร็จได้นั้น ต้องมีการระบุเป้าหมายและความต้องการของหน่วยงานทั้งปัจจุบันและอนาคต มีแหล่งทุนที่จะสนับสนุนเป้าหมายเหล่านี้ การวางแผนที่ดีขึ้นอยู่กับศักยภาพของผู้นำ ความสนใจของผู้บริจาค และแหล่งเงินทุนสนับสนุน ผู้ที่รับผิดชอบในการวางแผนจะต้องพิจารณาองค์ประกอบความสำเร็จในการระดมทุน ได้แก่ การกำหนดประเด็นเพื่อขอรับการสนับสนุน ภาวะผู้นำในการระดมทุน แหล่งทุนที่ขอบริจาค การวางแผนจัดระบบการทำงาน การดำเนินการประชาสัมพันธ์งบประมาณในการระดมทุน การรณรงค์บริจาค การใช้จ่ายอย่างมีประสิทธิภาพและสามารถชี้แจงได้ (Brakeley, 1980 Cited in Rattanaprathum (2021) การระดมทุนมีความจำเป็นต่อกระทรวงศึกษาธิการ เนื่องจากสถานศึกษาหลายแห่ง มีงบประมาณที่ได้รับการจัดสรรจากภาครัฐไม่เพียงพอในการบริหารภายในสถานศึกษา ส่งผลให้เกิดการเรียนการสอนไม่มีคุณภาพเท่าที่ควร เพราะงบประมาณหลักที่ได้มา คือ งบประมาณอุดหนุนนักเรียนเป็นรายหัว ซึ่งต้องดำเนินการเป็นค่าใช้จ่ายตามกรอบที่กำหนดไว้เท่านั้น ทำให้มีความยากลำบากในการพัฒนาหรือการจัดการศึกษาเป็นอย่างยิ่ง (Chomhong (2020) เช่นเดียวกับ Charoenwongsak. (2004) ที่ได้กล่าวถึงสภาพปัญหาการอุดหนุนการศึกษาไทยที่น่าสนใจไว้หลายประการ คือ 1) ความจำกัดด้านงบประมาณการศึกษา ซึ่งความไม่เพียงพอของเงินอุดหนุนรายหัวนี้เกิดจากการคำนวณโดยค่าเฉลี่ยของต้นทุนการจัดการศึกษา ส่งผลทำให้เงินอุดหนุนไม่เพียงพอ โดยเฉพาะโรงเรียนขนาดเล็กหรือห่างไกล 2) การไม่สามารถกระจายโอกาสทางการศึกษาที่มีคุณภาพสู่กลุ่มคนด้อยโอกาสได้อย่างแท้จริง ซึ่งกลุ่มคนด้อยโอกาส คือ กลุ่มคนยากจนในเชิงเศรษฐกิจและการขาดโอกาสได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพ โรงเรียนขนาดเล็กหรือโรงเรียนที่อยู่ห่างไกลในชนบทซึ่งมีต้นทุนในการจัดการศึกษาสูงกว่าค่าเฉลี่ย แต่กลับได้รับงบประมาณที่ไม่เพียงพอ 3) การเพิ่มความเหลื่อมล้ำด้านคุณภาพการศึกษาระหว่างเขตเมืองกับชนบท ซึ่งปัญหาความเสมอภาคทางด้านคุณภาพการศึกษายังคงเป็นปัญหาที่มีมาอย่างต่อเนื่องยาวนาน 4) การจัดสรรทรัพยากรไม่มีประสิทธิภาพสูงสุดเนื่องจากภาครัฐมีความจำกัดด้านงบประมาณ ซึ่งงบประมาณที่มีอยู่อย่างจำกัดควรถูกจัดสรรไปในส่วนที่จำเป็นและต้องการสูงสุดก่อนเพื่อการใช้ทรัพยากรให้เกิดประโยชน์สูงสุด

นอกจากนี้ Rattanaprathum (2021) ยังพบว่า สถานศึกษามีทรัพยากรที่นำมาใช้ในการจัดการศึกษาไม่เพียงพอ ซึ่งส่วนใหญ่มีครูไม่ครบชั้นและขาดแคลนครูที่มีความเชี่ยวชาญในบางสาขาที่สำคัญ ขาดแคลนแหล่งเรียนรู้ สื่อ อุปกรณ์และเทคโนโลยีที่ทันสมัย ส่งผลให้การจัดการศึกษาของสถานศึกษาไม่มีคุณภาพตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ การจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพนั้นทุกสถานศึกษามีแนวทางหรือแนวปฏิบัติที่นำไปสู่ความสำเร็จในการระดมทุนของสถานศึกษา เพื่อสามารถนำมาแก้ปัญหาหรือส่งเสริมการจัดการศึกษาได้อย่างเต็มศักยภาพ ซึ่งสภาพการระดมทุนของโรงเรียนมัธยมศึกษาส่วนใหญ่ มีการระดมทุนตามแผนพัฒนาโรงเรียน โดยได้กำหนดประเด็นเพื่อขอรับการสนับสนุนเสนอให้คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานให้ความเห็นชอบ การระดมทุนส่วนใหญ่ได้จำนวนน้อยกว่าเป้าหมายที่กำหนดไว้ อีกทั้งไม่ได้มีการศึกษาความเป็นไปได้ก่อนการระดมทุน ไม่มีการจัดทำฐานข้อมูลผู้ที่เคยบริจาคและผู้คาดว่าจะเป็นผู้บริจาค ขาดหลักการคำนวณยอดเงินบริจาคเพื่อวางแผนระดมทุน ขาดการพัฒนาบุคลากรที่จะระดมทุน ไม่มีรูปแบบการระดมทุนที่ชัดเจน ขาดการกำหนดกลยุทธ์ การวางแผนปฏิบัติการระดมทุนและกิจกรรมการระดมทุน ซึ่งต้องเข้าใจกระบวนการของการระดมทุน โดยการระดมทุนที่ประสบผลสำเร็จจะขึ้นอยู่กับ การเลือกผู้นำในการระดมทุนที่เหมาะสม และเสนอเหตุผลในการขอรับบริจาคที่ถูกต้อง รวมไปถึงจำนวนเงินทุนที่ขอรับบริจาค โดยเสนอโครงการในเวลาที่เหมาะสมและนำเงินที่ได้รับไปใช้อย่างถูกต้อง จึงจะทำให้การวางแผนและการดำเนินงานการระดมทุนของสถานศึกษาประสบผลสำเร็จ ดังนั้นการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพจะหวังพึ่งงบประมาณอุดหนุนรายหัวจากภาครัฐเพียงอย่างเดียวไม่เพียงพอ โรงเรียนจำเป็นต้องมีการระดมทุนเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในโครงการต่าง ๆ ของโรงเรียน การระดมทุนของโรงเรียนส่วนใหญ่อาศัยความจริงใจ ประสพการณ์ และภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนที่ต้องดำเนินการบางอย่างให้เกิดขึ้น Rakwichitkul (2016)

โรงเรียนปากน้ำปราณวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาประจำจังหวัดบุรีรัมย์ เป็นหน่วยงานทางการศึกษาที่อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีอำนาจหน้าที่จัดทำนโยบาย แผนพัฒนา และมาตรฐานการศึกษาให้สอดคล้องกับนโยบาย มาตรฐานการศึกษา แผนการศึกษา แผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐานและความต้องการของท้องถิ่น ซึ่งจากการเยี่ยมบ้านของครูประจำชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-6 พบว่า สถานะครัวเรือนอยู่ในระดับยากจน โดยนักเรียนที่รัฐให้ความช่วยเหลือ และสนับสนุนค่าใช้จ่ายเฉพาะนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นเท่านั้น ส่วนนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายยังขาดการช่วยเหลือ นักเรียนจำนวนหนึ่งต้องหาเลี้ยงครอบครัว ทำให้ขาดโอกาสทางการศึกษา ดังนั้นผู้วิจัยในฐานะบุคลากรทางการศึกษาของโรงเรียนปากน้ำปราณ จึงมีความสนใจที่จะศึกษาความต้องการของผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนปากน้ำปราณวิทยาว่ามีความต้องการช่วยเหลืออะไร และแนวทางการหรือวิธีการระดมทรัพยากรทางการศึกษาจากทุกภาคส่วนเพื่อนำมาช่วยเหลือนักเรียนได้อย่างไร โดยหวังว่านักเรียนจะมีโอกาสเข้าถึงการศึกษาได้อย่างเสมอภาคเท่าเทียมกันและลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษาได้บ้าง

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาความต้องการของผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนปากน้ำปราณวิทยา จังหวัดประจวบคีรีขันธ์
2. เพื่อศึกษาแนวทางการระดมทรัพยากรทางการศึกษาช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนปากน้ำปราณวิทยา จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

กรอบแนวคิดการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาหลักการ แนวคิด ทฤษฎี เอกสาร และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการระดมทรัพยากรทางการศึกษาเพื่อช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนปากน้ำปราณวิทยา จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ผู้วิจัยได้กำหนดกรอบแนวคิดการวิจัยดังภาพประกอบ

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่องนี้ใช้วิธีการวิจัยแบบผสมผสานวิธี (Mixed method research) มีวิธีดำเนินการวิจัยดังนี้

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ ได้แก่ ผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนปากน้ำปราณวิทยา จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ จำนวน 280 คน

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนปากน้ำปราณวิทยา จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ จำนวน 156 คน ซึ่งได้มาจากการกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้การเปรียบเทียบจากตารางเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan) โดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Sample Random Sampling) ด้วยการจับสลากแบบไม่ใส่คืน

3. ผู้ให้ข้อมูล

ผู้ให้ข้อมูลที่ใช้ในการสัมภาษณ์เกี่ยวกับความต้องการให้ช่วยเหลือนักเรียน ได้แก่ ผู้ปกครองนักเรียน จำนวน 5 คน

ผู้ให้ข้อมูลที่ใช้ในการสัมภาษณ์เกี่ยวกับแนวทางการระดมทรัพยากรทางการศึกษาของโรงเรียนปากน้ำปราณวิทยา ได้แก่ ผู้บริหาร ครู คณะกรรมการสถานศึกษาและศิษย์เก่า โรงเรียนปากน้ำปราณวิทยา จำนวน 7 คน

4. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

4.1 แบบสอบถาม (Questionnaire) ที่ผู้วิจัยปรับปรุงขึ้น โดยพิจารณาภายใต้กรอบแนวคิดเชิงทฤษฎีที่ได้จากการศึกษาวิเคราะห์เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งให้สอดคล้องกับคำจำกัดความในการวิจัยที่ได้กำหนดไว้

4.2 แบบสัมภาษณ์ เกี่ยวกับความต้องการให้ช่วยเหลือนักเรียน เป็นแบบมีโครงสร้าง (Structured Interview) มีลักษณะเป็นคำถามปลายเปิด (Open Question)

4.3 แบบสัมภาษณ์ เกี่ยวกับแนวทางการระดมทรัพยากรทางการศึกษา เป็นแบบมีโครงสร้าง (Structured Interview) เกี่ยวกับแนวทางการระดมทรัพยากรทางการศึกษาของโรงเรียนปากน้ำปราณวิทยา จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ มีลักษณะเป็นคำถามปลายเปิด (Open Question)

5. การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือการวิจัย

แบบสอบถามเกี่ยวกับความต้องการของผู้ปกครองเป็นแบบสอบถามมาตรวัดประเมินค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ตามแบบลิเคอร์ท (Likert Scale) โดยกำหนดค่าการตอบแบบสอบถามดังนี้

5	หมายถึง	มีความต้องการ มากที่สุด
4	หมายถึง	มีความต้องการ มาก
3	หมายถึง	มีความต้องการ ปานกลาง
2	หมายถึง	มีความต้องการ น้อย
1	หมายถึง	มีความต้องการ น้อยที่สุด

นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้ (try out) ได้ค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.96

6. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ทำหนังสือขอความอนุเคราะห์ไปยังโรงเรียนปากน้ำปราณวิทยาจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลทั้งแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ หลังจากนั้นนำข้อมูลที่ได้ มาตรวจสอบความสมบูรณ์และวิเคราะห์ข้อมูล

7. การวิเคราะห์ข้อมูล

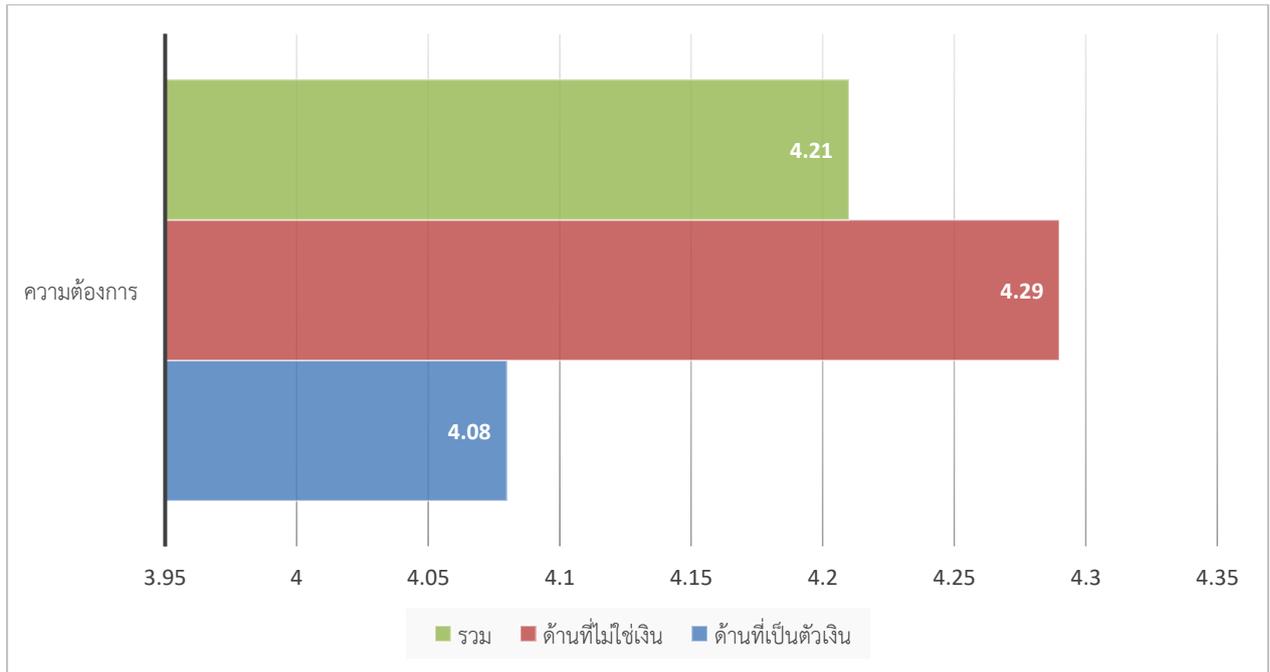
ข้อมูลจากแบบสอบถามวิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในรูปแบบของตารางประกอบคำบรรยาย ส่วนข้อมูลจากการสัมภาษณ์เกี่ยวกับแนวทางการระดมทรัพยากรทางการศึกษาใช้การตีความ (Interpretation) การวิเคราะห์เนื้อหา (content analysis) และนำข้อมูลมาสร้างข้อสรุปแบบอุปนัย (Induction Reasoning)

ผลการวิจัย

1. ความต้องการของผู้ปกครองโรงเรียนปากน้ำปราณวิทยา จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

แผนภูมิ 1

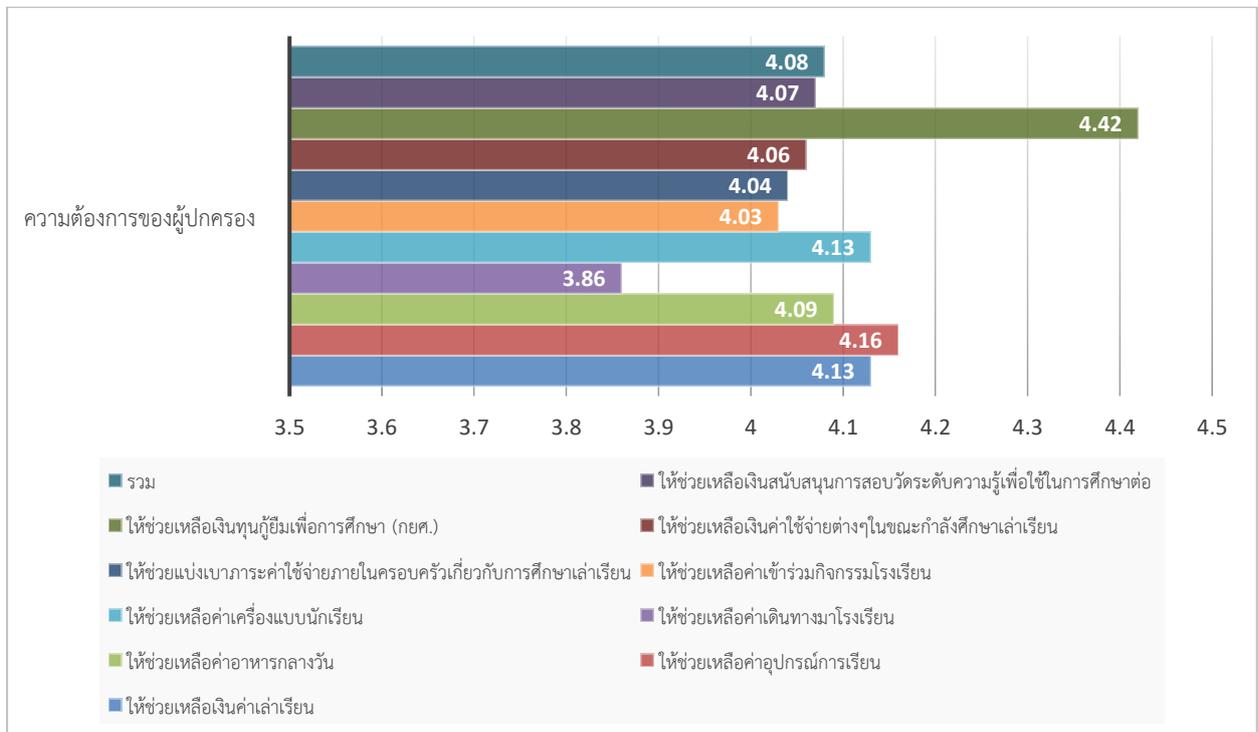
แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความต้องการของผู้ปกครอง

จากแผนภูมิ 1 ผลการวิเคราะห์ความต้องการของผู้ปกครองโรงเรียนปากน้ำปราณวิทยา จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ โดยภาพรวม และรายด้านมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก (\bar{X} = 4.21) โดยมีความต้องการที่ไม่ใช่เงินสูงกว่าความต้องการที่เป็นตัวเงิน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก (\bar{X} = 4.29 และ \bar{X} = 4.08) ตามลำดับ

แผนภูมิ 2

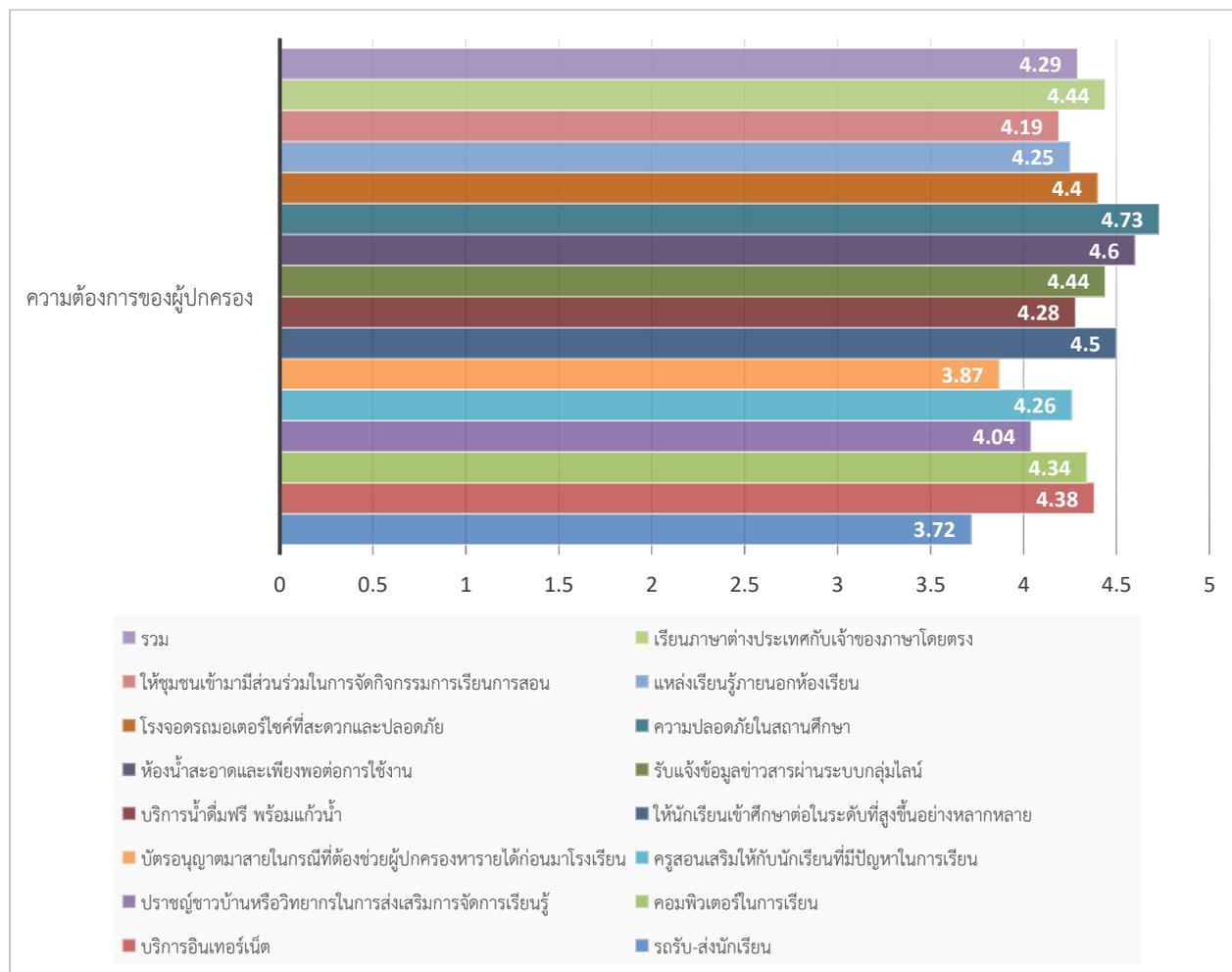
แสดงความต้องการด้านที่เป็นตัวเงิน

จากแผนภูมิที่ 2 พบว่า ความต้องการของผู้ปกครองโรงเรียนปากน้ำปราณวิทยา จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ด้านที่เป็นตัวเงิน โดยภาพรวมและรายข้อมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก (\bar{X} = 4.08) โดยเรียงลำดับจากมากไปน้อย ได้แก่ ต้องการให้ช่วยเหลือเงินทุนกู้ยืมเพื่อการศึกษา (กยศ.) (\bar{X} = 4.08) ให้ช่วยเหลือค่าอุปกรณ์การเรียน (\bar{X} = 4.16) ให้ช่วยเหลือเงินค่าเล่าเรียน (\bar{X} = 4.13) ใช้ช่วยเหลือค่าเครื่องแบบนักเรียน (\bar{X} = 4.13) ให้ช่วยเหลือค่าอาหารกลางวัน (\bar{X} = 4.09) ให้ช่วยเหลือเงินสนับสนุนการสอบวัดระดับความรู้เพื่อใช้ในการศึกษาต่อ (\bar{X} = 4.07) ให้ช่วยเหลือเงินค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ในขณะที่กำลังศึกษาเล่าเรียน (\bar{X} = 4.06) ให้ช่วยแบ่งเบาภาระค่าใช้จ่ายภายในครอบครัวเกี่ยวกับการศึกษาเล่าเรียน (\bar{X} = 4.04) ให้ช่วยเหลือค่าเข้าร่วมกิจกรรมของโรงเรียน (\bar{X} = 4.03) และให้ช่วยเหลือค่าเดินทางมาโรงเรียน (\bar{X} = 3.86) ตามลำดับ

แผนภูมิ 3

แสดงความต้องการของด้านที่ไม่ใช่เงิน

จากแผนภูมิ 3 พบว่า ความต้องการของผู้ปกครองโรงเรียนปากน้ำปราณวิทยา จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ด้านที่ไม่ใช่เงิน โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก (\bar{X} = 4.29) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด 2 ข้อ ได้แก่ ต้องการความปลอดภัยภายในสถานศึกษา (\bar{X} = 4.73) และห้องน้ำสะอาดและเพียงพอต่อการใช้งาน (\bar{X} = 4.60) มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากโดยเรียงลำดับจากมากไปน้อย ได้แก่ ต้องการให้นักเรียนเข้าศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้นอย่างหลากหลาย (\bar{X} = 4.50) รับแจ้งข้อมูลข่าวสารผ่านระบบกลุ่มไลน์ (\bar{X} = 4.44) เรียนภาษาต่างประเทศกับเจ้าของภาษาโดยตรง (\bar{X} = 4.44) โรงจอดรถมอเตอร์ไซค์ที่สะดวกและปลอดภัย (\bar{X} = 4.40) บริการอินเทอร์เน็ตในการเรียน (\bar{X} = 4.38) คอมพิวเตอร์ในการเรียน (\bar{X} = 4.34) ต้องการบริการน้ำดื่มฟรี พร้อมแก้วน้ำ (\bar{X} = 4.28) ครูสอนเสริมให้กับนักเรียนที่มีปัญหาในการเรียน (\bar{X} = 4.26) แหล่งเรียนรู้ภายนอกห้องเรียน (\bar{X} = 4.25) ให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน (\bar{X} = 4.19) ประชาชนชาวบ้านหรือวิทยากรในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ (\bar{X} = 4.04) บัตรอนุญาตมาสายในกรณีที่ต้องช่วยผู้ปกครองหารายได้ก่อนมาโรงเรียน (\bar{X} = 3.87) และต้องการรถรับ-ส่งนักเรียน (\bar{X} = 3.72) ตามลำดับ

2. แนวทางการระดมทรัพยากรทางการศึกษาเพื่อช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนปากน้ำปราณวิทยา จังหวัดประจวบคีรีขันธ์
สรุปได้ดังนี้

2.1 การวางแผนและเตรียมการระดมทรัพยากรทางการศึกษา

2.1.1 ความต้องการที่เป็นตัวเงิน

- 1) จัดประชุมผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการดำเนินงาน
- 2) แต่งตั้งคำสั่งคณะทำงาน
- 3) ประชาสัมพันธ์ให้ผู้ที่เกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนร่วมในการระดมทรัพยากรทางการศึกษา
- 4) ทำการวิจัยเบื้องต้น เพื่อเก็บข้อมูลความต้องการให้ช่วยเหลือ
- 5) ประสานงานกับหน่วยงานภายในและภายนอกสถานศึกษา

2.1.2 ความต้องการที่ไม่ใช่เงิน

- 1) จัดประชุมผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการดำเนินงาน
- 2) มอบหมายหน้าที่ความรับผิดชอบให้กับครูและบุคลากรทางการศึกษา
- 3) ประสานงานหน่วยงานภายนอกให้เข้ามามีส่วนร่วม
- 4) ติดตามผลการดำเนินงาน

ดังมีข้อคิดเห็นต่อไปนี้

“...จัดประชุมคณะกรรมการสถานศึกษา โดยให้ร่วมประชุม และแต่งตั้งคำสั่ง คณะกรรมการสถานศึกษาช่วยกันวางแผนหาเงิน หรืออุปกรณ์การเรียนมาสนับสนุนโรงเรียน แล้วหาหรือในการหาเงินช่วยเหลือค่าเล่าเรียนของนักเรียน ที่เคยทำมา คือ ในรูปแบบของการมอบทุนการศึกษาเพื่อช่วยเหลือผู้ปกครองเป็นค่าใช้จ่ายในการเรียน กรรมการต้องช่วยกันเตรียมการว่าจะหาเงินจากไหนได้บ้าง แล้วลงมือทำต่อไป...”

(ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 1)

“...การวางแผนทุกอย่างต้องร่วมกันทั้งคณะกรรมการสถานศึกษา คณะบริหารของโรงเรียน เพราะงบประมาณที่มีไม่เพียงพอแต่โรงเรียนมีเครือข่ายชาวบ้านที่ช่วยสอดส่อง ต้องช่วยกันปลูกจิตสำนึกให้นักเรียน ส่วนในเรื่องของการเรียนครูต้องวางแผนแนะแนวจากมหาวิทยาลัยต่างๆ คุณครูที่ปรึกษาเองต้องแนะนำ สร้างแรงจูงใจโดยให้ศิษย์เก่าเข้ามาพูดคุยเป็นการสร้างแรงบันดาลใจในการศึกษาต่อ รวมถึงการทำวิจัยเบื้องต้นเพื่อเก็บข้อมูลของนักเรียนทุกคนมาใช้ในการช่วยเหลือต่อไป...”

(ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 2)

“...ในฐานะที่มีโอกาสได้กู้ยืมเงินเพื่อการศึกษา ต้องมีการวางแผนการเรียน โดยขอคำแนะนำจากคุณครูเพราะว่า การได้รับทุนการศึกษาต้องมีเป้าหมายการศึกษาที่ชัดเจน ต้องเตรียมตัวเองให้พร้อม วันนี้เราเป็นรุ่นพี่ที่เคยได้รับโอกาสจากโรงเรียนก็อาจจะให้ทุนการศึกษากับน้องเพื่อใช้ในการศึกษาเล่าเรียน โดยผ่านคณะครูของโรงเรียนได้ร่วมประชุมเพื่อพิจารณาตามความเหมาะสม ...”

(ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 3)

2.2 การดำเนินการระดมทรัพยากร

2.2.1 ความต้องการที่เป็นตัวเงิน

- 1) ขอรับบริจาคเงิน อุปกรณ์การเรียน อุปกรณ์กีฬาหรืออุปกรณ์อื่น ๆ
- 2) ระดมทุนจากศิษย์เก่าโรงเรียนปากน้ำปราณวิทยา
- 3) ให้คุณครูที่มีความประสงค์ช่วยเหลือนักเรียนได้โดยตรง
- 4) สถานศึกษาจัดตั้งกองทุนการศึกษาเพื่อมอบให้กับนักเรียน
- 5) ส่งเสริมให้นักเรียนมีรายได้

2.2.2 ความต้องการที่ไม่ใช่เงิน

- 1) มอบหมายงานตามหน้าที่ที่ต้องรับผิดชอบให้กับบุคลากรในโรงเรียน
- 2) จัดตั้งระบบ จัดทำคู่มือการดำเนินงานด้านความปลอดภัยให้ชัดเจน
- 3) ประสานความร่วมมือจากหน่วยงานภายนอกให้เข้ามาช่วยเหลือ
- 4) ประสานงานกับหน่วยงานการศึกษาให้เข้ามามีส่วนร่วม

- 5) ขอความร่วมมือจากศิษย์เก่าในการแนะนำแนวทางการศึกษาต่อ
- 6) ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนการทำงานของทุกฝ่ายในการช่วยเหลือนักเรียน

ดังมีข้อคิดเห็นต่อไปนี้

“...ให้คำแนะนำการกู้ยืมเงินเพื่อการศึกษาให้กับนักเรียนและผู้ปกครอง ในส่วนของเจ้าหน้าที่รัฐต้องช่วยสนับสนุนในเรื่องของเอกสารให้กับนักเรียนที่ต้องการกู้เงิน คณะกรรมการสถานศึกษาจัดตั้งกองทุน และจะมอบเป็นทุนการศึกษาให้กับนักเรียนที่เรียนดี หรือนักเรียนที่มีความสามารถในการทำกิจกรรม เงินส่วนนี้นักเรียนสามารถนำไปเป็นค่าใช้จ่ายค่าเล่าเรียนได้...”

(ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 1)

“...บที่มาจากรัฐบาล หรือว่าการอนุมัติยศ. ทางโรงเรียนทำหน้าที่ส่งข้อมูลเข้าไป ซึ่งทางโรงเรียนไม่สามารถที่จะแก้ไขในระบบได้ ทั้งยศ. สิ่งที่โรงเรียนจะช่วยได้ คือพยายามหาทุนการศึกษามาช่วยสนับสนุนนักเรียนที่ยากจนจริงๆ เงินค่าอุปกรณ์การเรียน เป็นเงินที่รัฐบาลอุดหนุนมา อีกอย่างที่เราทำคือ วงดนตรีลูกทุ่ง นักเรียนมีรายได้ในการช่วยเหลือผู้ปกครองอีกทางหนึ่ง...”

(ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 2)

“...มอบหมายนักการดูแลความปลอดภัยในโรงเรียน ครูช่วยดูแลความปลอดภัยของนักเรียน ขอความช่วยเหลือจากหน่วยงานภายนอกให้ดูแลความปลอดภัยของ ผู้อำนวยการชี้แจงผู้ปกครองในการประชุมผู้ปกครองเกี่ยวกับการศึกษาต่อ ทุกฝ่ายร่วมกันแนะนำการศึกษาต่อให้กับนักเรียนได้เลือกตามความชอบของตัวเอง...”

(ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 3)

2.3 การยกย่องประกาศเกียรติคุณกับผู้มีส่วนร่วมในการระดมทรัพยากรทางการศึกษา

- 1) ประชาสัมพันธ์หน้าเพจโรงเรียนปากน้ำปราณวิทยา
- 2) มอบเกียรติบัตรให้ผู้มีส่วนร่วมในการระดมทรัพยากรทางการศึกษา
- 3) จัดเวทีเพื่อยกย่องให้ผู้อื่นได้รับทราบ
- 4) ประกาศผ่านเสียงตามสายของหน่วยงานท้องถิ่น
- 5) ประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อโซเชียลทุกช่องทาง
- 6) ประกาศยกย่องผู้สนับสนุนผ่านผลงานของนักเรียนที่ได้รับรางวัล
- 7) รายงานผลการระดมทรัพยากรทางการศึกษา

ดังมีข้อคิดเห็นต่อไปนี้

“...ประชาสัมพันธ์ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการดำเนินการลงหน้าเพจของโรงเรียน มอบเกียรติบัตรยกย่องเชิดชูเกียรติให้กับผู้มีส่วนร่วมระดมทรัพยากรทางการศึกษาทุกคน โรงเรียนจัดทำเล่มทำเนียบผู้บริจาค เพื่อเก็บสะสมไว้เป็นรายนามผู้สนับสนุนโรงเรียนในทุกๆปี...”

(ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 1)

“...สำหรับคนที่มาช่วยสนับสนุนโรงเรียน ทุกภาคส่วน ส่วนมากเราจะมีการลงประชาสัมพันธ์ใน Facebook กิจกรรมประชาสัมพันธ์ของโรงเรียนให้ได้ทราบว่าใครมาบริจาค ให้เงินโรงเรียนกี่บาท ให้ทุนกี่บาท แล้วก็มีการยกย่อง ประกาศในการประชุมผู้ปกครองนักเรียน และออกไปประกาศนียบัตรให้กับผู้ร่วมสนับสนุนในการระดมทรัพยากรทางการศึกษา...”

(ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 2)

“...การยกย่องประกาศเกียรติคุณต้องทำ เราประกาศเกียรติคุณเขาผ่านช่องทางเพจประชาสัมพันธ์โรงเรียน ติดป้ายไว้นิลงหน้าโรงเรียน แจงลงไลน์กลุ่มของโรงเรียนและผู้ปกครองนักเรียน ประชาสัมพันธ์ในการประชุมผู้ปกครอง และในการประชุมคณะกรรมการสถานศึกษา ต้องชี้แจง และยกย่องเกียรติคุณ หรือมีการประชาสัมพันธ์เสียงตามสายของเทศบาล อบต. เป็นความภาคภูมิใจที่ได้มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาต่อไป...”

(ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 3)

อภิปรายผล

1. การศึกษาความต้องการของผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนปภาน้ำปราณวิทยา จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ พบว่า ความต้องการของผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนปภาน้ำปราณวิทยา จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ในภาพรวมนั้นมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาความต้องการในแต่ละด้านพบว่า ด้านที่ไม่ใช่เงิน มีค่าเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับมาก โดยประเด็นที่อยู่ในระดับมาก เรื่อง ต้องการความปลอดภัยภายในสถานศึกษา คือ สถานศึกษาต้องมีความปลอดภัยทั้งภายใน และภายนอกสถานศึกษาผู้ปกครองจึงเกิดความไว้วางใจในการส่งบุตรหลานเข้ามาเรียน การปรับปรุงภูมิทัศน์ภายในโรงเรียนให้สะอาด สดชื่น รมรื่น สวยงาม เพราะเป็นจุดบริการแรกของสถานศึกษา การดูแลนักเรียนทุกคนให้ได้รับความปลอดภัยตลอดเวลาที่อยู่ในสถานศึกษา การดูแลช่วยเหลือนักเรียน หรือแม้แต่การควบคุมนักเรียนให้ได้รับความปลอดภัย ซึ่งเป็นสิ่งที่ผู้ปกครองต้องการได้จากสถานศึกษาเป็นอย่างมาก การส่งบุตรหลานเข้ามศึกษาหาความรู้เป็นสิ่งสำคัญ แต่ความปลอดภัยย่อมสำคัญยิ่งกว่า ตามที่ Panya (2021) ได้กล่าวไว้ว่า ทรัพยากรที่ไม่เป็นตัวเงิน (In Kind) หมายถึง ทรัพยากรในท้องถิ่น ชุมชน ทรัพยากรทางปัญญา ทรัพยากรบุคคล วัสดุอุปกรณ์ อาคารสถานที่ ความรู้ เทคโนโลยี นวัตกรรม เครื่องแต่งกาย ครุภัณฑ์ ซึ่งผู้วิจัยเห็นด้วยกับความต้องการที่ไม่ใช่ตัวเงิน โดยเฉพาะเรื่องความปลอดภัยเป็นสิ่งที่ทุกคนต้องการ โดยเฉพาะในสถานศึกษา ความปลอดภัยถือว่าเป็นเรื่องสำคัญที่ผู้บริหาร คณะครู และบุคลากรทางการศึกษาต้องดำเนินการอย่างจริงจัง มีระบบ ขั้นตอนการดำเนินงานที่ชัดเจน นักเรียนทุกคนต้องได้รับความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน สถานศึกษาเป็นสถานที่ที่นักเรียนใช้ชีวิตอยู่เป็นระยะเวลานานใกล้เคียงกับที่บ้าน ผู้ปกครองจึงมีความต้องการให้บุตรหลานมาโรงเรียนแล้วเกิดความมั่นใจว่า โรงเรียนมีความปลอดภัย มีผู้บริหารและครูดูแลบุตรหลานของตนเองเป็นอย่างดี ในขณะที่นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาอยู่ในช่วงวัยรุ่น การควบคุมอารมณ์อาจจะยังไม่เพียงพอ ทำให้บางครั้งเกิดการทะเลาะวิวาท การทำร้ายร่างกายกัน ดังนั้นสถานศึกษาจึงต้องมีมาตรการในการควบคุมดูแลนักเรียนให้อยู่ในระเบียบของโรงเรียน ทั้งนี้ก็เพื่อความปลอดภัยต่อตัวนักเรียนเอง และเป็นความต้องการของผู้ปกครองที่ไม่ใช่ตัวเงินและให้ความสำคัญสูงสุด

เมื่อพิจารณาความต้องการของผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนปภาน้ำปราณวิทยา จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ด้านที่เป็นตัวเงินพบว่า มีค่าเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับมาก โดยประเด็นที่อยู่ในระดับมาก คือ ต้องการให้ช่วยเหลือเงินกู้ยืมเพื่อการศึกษา (ยศ.) คือ ผู้ปกครองมีความต้องการให้บุตรหลานศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น โดยการศึกษาต่อนั้นต้องมีค่าใช้จ่ายเพิ่มขึ้น ผู้ปกครองจึงมีความต้องการให้ได้รับเงินช่วยเหลือจากกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา (ยศ.) มาช่วยแบ่งเบาภาระค่าใช้จ่ายในการเรียนของนักเรียน เพราะในครอบครัวที่มีฐานะยากจนหรือมีความขัดสนในเรื่องการเงิน การกู้ยืมเงินเพื่อการศึกษาสามารถช่วยเหลือนักเรียนและครอบครัวให้ดำเนินชีวิตต่อไปได้อย่างราบรื่น ถือเป็นการช่วยสนับสนุนให้นักเรียนได้ศึกษาต่อ รวมทั้งเป็นค่าครองชีพให้กับนักเรียนได้ดำเนินชีวิตประจำวันได้ ซึ่งสถานศึกษาต้องช่วยดำเนินการในส่วนของการกู้ยืมเงินและให้คำแนะนำขั้นตอนการกู้ยืมให้กับนักเรียนได้เกิดความรู้ความเข้าใจ สามารถดำเนินการกู้ยืมเงินเพื่อการศึกษาได้ด้วยตนเอง ซึ่ง Panya (2021) ได้กล่าวไว้ว่า ทรัพยากรที่เป็นตัวเงิน (In Cash) หมายถึง งบประมาณจากรัฐบาล เอกชน หน่วยงานภายนอกสถานศึกษา การระดมทรัพยากรทางการศึกษา เงินบริจาค ผู้วิจัยมีความคิดเห็น การระดมทรัพยากรที่เป็นตัวเงินเป็นเรื่องยากพอสมควร งบประมาณที่รัฐจัดสรรมา มีจำนวนจำกัดและต้องใช้ตามระเบียบราชการ ส่วนการกู้ยืมเพื่อการศึกษา (ยศ.) แม้จะเป็นการช่วยเหลือนักเรียนเรื่องเงินในการศึกษาเล่าเรียน พร้อมค่าครองชีพที่ใช้ดำเนินชีวิตประจำวัน แต่เงินที่ได้มานั้นมาในรูปแบบของการกู้ยืมซึ่งนักเรียนต้องชดใช้เมื่อสำเร็จการศึกษา อีกทั้งการกู้ยืมเงินได้เฉพาะนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายเท่านั้น ไม่ได้ครอบคลุมไปถึงนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โดยสถานศึกษาสามารถช่วยเหลือนักเรียนได้เพียงการดำเนินการยื่นเรื่องกู้ยืมเงินเท่านั้น นักเรียนไม่ได้รับการจัดสรรให้กู้ยืมเงินทุกคน การกู้ยืมทำให้นักเรียนเป็นหนี้หากเรียนจบไม่มีรายได้ประจำก็ไม่สามารถใช้หนี้คืนให้กับกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา (ยศ.) ได้ ในปัจจุบันรัฐบาลได้รับผลกระทบจากการไม่ใช้หนี้ของผู้กู้ยืมเงินจำนวนมาก แม้จะมีมาตรการลดดอกเบี้ยให้แล้วก็ตาม ดังนั้น ผู้วิจัยคิดว่าการช่วยเหลือนักเรียนที่เป็นตัวเงิน น่าจะเป็นการหาทุนการศึกษาให้กับนักเรียนที่มีผลการเรียนดีหรือทำกิจกรรมดีมากกว่า โดยให้ต่อเนื่องในระยะยาวจนสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี ทำให้นักเรียนไม่เป็นหนี้และไม่ต้องใช้จ่ายเงินคืนเมื่อสำเร็จการศึกษา

2. แนวทางการระดมทรัพยากรทางการศึกษาเพื่อช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนปภาน้ำปราณวิทยา จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ แบ่งออกเป็น

2.1 การระดมทรัพยากรทางการศึกษากับความต้องการที่ไม่ใช่เงิน มีแนวทางโดยอาจเริ่มจาก สถานศึกษาควรจัดประชุมร่วมกับผู้เกี่ยวข้องเพื่อวางแผนการระดมทรัพยากร เพื่อชี้แจงการทำงานให้เกิดความเข้าใจที่ตรงกัน ร่วมกันวางแผน โดยเฉพาะเรื่องความปลอดภัยในสถานศึกษาต้องประสานความร่วมมือกับหน่วยงานภายนอกให้เข้ามาช่วยดูแลและอำนวยความสะดวก ทั้งนี้สถานศึกษาต้องจัดตั้งระบบความปลอดภัย มีการจัดทำคู่มือในการดำเนินงานให้ชัดเจน มอบหมายงานตามหน้าที่ที่รับผิดชอบให้กับครู และบุคลากรทางการศึกษาทุกคน อีกทั้งต้องสนับสนุนการทำงานของทุกฝ่าย เพื่อความพร้อมในการร่วมมือกันดูแลนักเรียนทุกคนในสถานศึกษาให้ได้รับความปลอดภัย รวมถึงการติดตามผลการดำเนินงานของผู้ที่ได้รับมอบหมายเป็นประจำทุกเดือน เพื่อตรวจสอบและติดตามความก้าวหน้าในการทำงานอย่างสม่ำเสมอ หากพบปัญหาระหว่างการดำเนินงานก็จะสามารถร่วมกันแก้ปัญหาไปในทิศทางที่

ถูกต้อง ดังที่ Panya (2021) ได้กล่าวว่า การระดมทรัพยากรทางการศึกษา ต้องมีการประชุมวางแผนร่วมกับชุมชนและคณะกรรมการสถานศึกษา แต่งตั้งคณะกรรมการการระดมทรัพยากรของสถานศึกษา คณะกรรมการ ประกอบด้วย คณะกรรมการสถานศึกษา ชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันทางสังคมอื่น ต้องขอความร่วมมือและประชาสัมพันธ์ให้ชุมชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและเอกชนได้รับทราบทั่วถึง ซึ่งผู้วิจัยเห็นด้วยว่าการดำเนินงานจะสำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายต้องมีการประชุมและร่วมกันวางแผน มีการทำงานอย่างเป็นระบบ มีการมอบหมายงานให้ตรงกับความสามารถของบุคคล การจัดทำระบบความปลอดภัย ต้องมีคู่มือและแนวทางการดำเนินงานที่ชัดเจน เพื่อพร้อมรับมือกับปัญหาหรือเหตุการณ์ที่อาจจะเกิดขึ้น ซึ่งหลังจากการมอบหมายงานแล้ว ผู้บริหารหรือหน่วยงานที่เข้ามามีส่วนร่วมร่วมกับสถานศึกษา มีหน้าที่สนับสนุนและอำนวยความสะดวกให้การทำงานผ่านไปด้วยความราบรื่น และสิ่งที่ขาดไม่ได้ คือ การติดตามผลการดำเนินงานเป็นประจำ เพราะเป็นการแสดงถึงความใส่ใจในการทำงาน หากมอบหมายงานไปแล้วไม่มีการติดตามหรือไม่มีการรายงานผลการดำเนินงาน ผู้บริหารจะไม่สามารถรับรู้ได้เลยว่าบุคคลที่ได้มอบหมายให้ทำงานนั้นสามารถดำเนินงานได้ตรงตามเป้าหมายที่วางไว้มากน้อยเพียงใด

2.2 การระดมทรัพยากรทางการศึกษากับความต้องการที่เป็นตัวเงิน มีแนวทางโดยสถานศึกษาควรจัดประชุมร่วมกับผู้เกี่ยวข้องเพื่อวางแผนการระดมทรัพยากร มีการแต่งตั้งคณะทำงานและมอบหมายงานตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายให้กับครูทุกคน ที่สำคัญสถานศึกษาต้องประชาสัมพันธ์ให้ผู้ที่เกี่ยวข้องได้รับทราบอย่างทั่วถึงในการระดมทรัพยากรทางการศึกษาของโรงเรียน ซึ่งสถานศึกษาสามารถจัดตั้งกองทุนเพื่อให้ความช่วยเหลือด้านการเงินกับนักเรียน มีการสานสัมพันธ์ที่ดีกับชุมชน (Pratumchai 2021) เช่นเดียวกับ Butsurin (2018) ที่ได้กล่าวว่า คณะกรรมการสถานศึกษาที่เป็นคนในชุมชนต้องมีส่วนร่วมร่วมกับสถานศึกษาและเป็นบุคคลที่มีคุณสมบัติโดดเด่นในชุมชน เพื่อดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่ขาดโอกาสทางการศึกษา นอกจากนี้ผู้วิจัยยังมีความคิดเห็นเพิ่มเติมว่า การประชาสัมพันธ์ผ่านเพจของโรงเรียนเพื่อให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกคนได้เข้าใจในการดำเนินงานที่ตรงกัน และสามารถระดมทรัพยากรทางการศึกษาได้อย่างกว้างขวางให้แก่ผู้ที่มีความสนใจที่จะเข้ามาให้ความช่วยเหลือนักเรียน การมีเครือข่ายที่ดีสถานศึกษาย่อมได้รับการสนับสนุนทรัพยากรต่าง ๆ เพื่อช่วยเหลือนักเรียนให้มีโอกาสทางการศึกษาได้มากขึ้น

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้

1.1 การระดมทรัพยากรที่เป็นตัวเงิน สถานศึกษาควรดำเนินการประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อโซเชียล มีการประสานความร่วมมือกับหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน ชุมชน หรือบุคคลที่มีความสนใจในการสนับสนุนเงินทุนการศึกษาเพื่อช่วยเหลือนักเรียนที่มีความยากจนให้ได้รับโอกาสทางการศึกษาอย่างเท่าเทียมกัน โดยการจัดตั้งเป็นกองทุนการศึกษาและจัดทำระบบบริจาคอิเล็กทรอนิกส์ (e-Donation) สำหรับการลดหย่อนภาษี ด้วยวิธีการสร้างความเชื่อมั่นกับหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และบุคคลที่มีความสนใจสนับสนุนเงินด้านการศึกษาให้เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมของโรงเรียนอย่างสม่ำเสมอ หรืออย่างน้อยภาคเรียนละ 2 ครั้ง

1.2 การระดมทรัพยากรที่ไม่ใช่เงิน สถานศึกษาควรประสานความร่วมมือกับหน่วยงานภายนอกและชุมชนให้เข้ามามีส่วนร่วมในการสร้างระบบความปลอดภัยภายในสถานศึกษา ห้องน้ำสะอาดและเพียงพอต่อการใช้งาน โรงจอดรถมอเตอร์ไซค์ที่สะดวกและปลอดภัย เครื่องคอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ต น้ำดื่ม รวมทั้งการเป็นวิทยากรและแหล่งเรียนรู้ให้กับนักเรียน ด้วยวิธีการทำ MOU กับชุมชน หรือหน่วยงานที่พร้อมให้ความร่วมมือในการสนับสนุนการศึกษา ทรัพยากรทางปัญญา หรือการเป็นวิทยากรในการจัดการเรียนการสอนให้กับนักเรียน

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาความต้องการของผู้ปกครองนักเรียนของโรงเรียนขนาดเล็กทุกแห่งในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาประจำบึงขาคีร์หรือสังกัดอื่น ๆ

2.2 ควรมีการศึกษากระบวนการขับเคลื่อนการระดมทรัพยากรทางการศึกษาของสถานศึกษาตามแนวทางที่ได้ศึกษาเอาไว้จริง รวมทั้งศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการระดมทรัพยากรด้วย

References

- Chomhong, B. (2020). *Development of fundraising guidelines for educational institutions under the Office of Secondary Education Area 27*. [Master of Education Program in Educational Administration and Development, Mahasarakham University]. [in Thai]
- Charoenwongsak, K. (2004). *Support in 4 Directions: Rethinking Education Funding*. Success Media. [in Thai]
- Rakwichitkul, N. (2016). *Fundraising for Schools: Principles and Methods for Success*. [Master of Education, Educational Administration and Development, Mahasarakham University]. [in Thai]

- Pratumchai, N. (2021). *Guidelines for the development of resource mobilization for educational management in schools under the Office of the Primary Educational Service Area, Mahasarakham Area 3*. [Master of Education in Educational Management, Mahasarakham University]. [in Thai]
- Rattanaprathum, N. (2021). *Analysis of components and practices for success in fundraising of educational institutions under the Office of the Secondary Education Area, Bangkok Area 2*. [Master of Education Thesis, Educational Administration Program, Srinakharinwirot University]. [in Thai]
- Office of the National Education Commission. (2003). *National Education Act B.E. 2542 and Amendments (No. 2) B.E. 2545*. Bangkok. [in Thai]
- Office of the Senate Secretariat. 2017. *Constitution of the Kingdom of Thailand 2017*. Bangkok Printing Office. [in Thai]
- Panya, R. (2021). *Components of Educational Resource Mobilization*. [Master of Education, Educational Administration Program, Suan Sunandha Rajabhat University]. [in Thai]
- Royal Gazette. (2018). Volume 135, Section 33, pages 1-18. [in Thai]
- Butsurin, W. (2018). *Problems and development guidelines for resource mobilization for educational administration in basic educational institutions under the Office of the Primary Educational Service Area, Udon Thani Area 1*. [Master of Education, Educational Administration, Maha Sarakham University]. [in Thai]